

5. Schenker, R.T.O.B.S.H.W.S.T. A brief introduction tonitenpyram: a new systemic flea adulticide for cats and dogs. *Comp. Cont. Educ. Pract.* 2002 Vol. 23. P 4–6.
6. Stedman, K., Lee, K., Hunter, S., Rivoire, B., McCall, C., Wassom, D. Measurement of canine IgE using the alpha chain of the human high affinity IgE receptor. *Vet. Immunol. Immuno-pathol.* 2001. Vol 78. P 349–355.

УДК: 636:612.017:636.4.087.7

ВПЛИВ СТИМУЛЮЮЧИХ ЗАСОБІВ НА ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ПОРОСЯТ ПІД ЧАС ВІДЛУЧЕННЯ

Тодоров М.І., к.вет.н. доцент
ORCID iD: 0000-0001-9260-567
E-mail: slaboslabo@ukr.net

Дубін Р.А., к.вет.н. доцент
ORCID iD: 0000-0003-3540-0816
E-mail: dubinruslan1@gmail.com

Франчук-Крива Л.О., к.вет.н. асистент
ORCID iD: 0000-0001-7383-1209
E-mail: alexevna.lubov@gmail.com

Стороженко В.В., здобувач вищої освіти
E-mail: slaboslabo@ukr

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

У статті наведено дослід комплексного застосування поросятам препаратів Роборанте Калієр та Ферровет+В12 під час відлучення. Доведена їх ефективність у разі застосування під час відлучення поросят, лабораторні дані свідчать про зростання інтенсивності фагоцитозу, підвищення бактерицидної та лізоцимної активності сироватки крові. Застосування Роборанте Калієр та Ферровет+В12 під час відлучення профілаксує розлади травлення у поросят.

Ключові слова: *Роборанте Калієр, Ферровет+В12, неспецифічна резистентність, відлучення поросят, бактерицидна та лізоцимна активність сироватки крові.*

Постановка проблеми. Проблеми підвищення продуктивності, життєздатності та збереження здоров'я молодняка високопродуктивних сільськогосподарських тварин у господарствах різної форми власності постійно приділяється велика увага. Наші спостереження та літературні дані свідчать що найбільш критичними періодами онтогенезу

новонароджених тварин є рання постнатальна адаптація і відлучення від матерів. Момент відлучення поросят від свиноматок, зважування і переміщення молодняку, об'єднання їх у нові групи, зміна режиму годівлі і складу корму негативно впливають на фізіологічний стан організму. В результаті стрес, який при цьому виникає, призводить до зниження швидкості росту та стійкості організму молодняку до різноманітних хвороб і в кінцевому результаті може викликати загибель тварин [1,2,4,5].

Серед захворювань незаразної патології у сільськогосподарських тварин провідне місце займають хвороби молодняку всіх видів. Особливо вразливими є поросята - відлучники, захворюваність яких на респіраторні та шлунково-кишкові захворювання під час відлучення може охоплювати майже усе поголів'я відлучених поросят. Причиною цього на наш погляд є стресовий вплив на тварин під час відлучення, де відбувається негативний вплив на формуючу імунну систему молодняку. тому пошук ефективних препаратів для зниження стресової дії на організм є актуальною проблемою ветеринарної медицини.

Мета роботи. визначити вплив комплексного застосування Роборанте Калієр та Ферровет+В12 на деякі показники неспецифічної резистентності під час відлучення поросят.

Матеріал і методи досліджень. Ефективність зміни показників неспецифічної резистентності під час відлучення поросят проводили у ТОВ «Агролайн-ком» Одеської області, на поросятах місячного віку із застосування Роборанте Калієр та Ферровет+В12. Поросятам дослідної групи, за 5-6 днів до відлучення застосовували препарат Роборанте Калієр в дозі 3,0 мл внутрішньом'язово та 1,0 мл Ферровет+В12 одноразово. Контрольна група поросят не отримувала ніяких засобів, оскільки в даний період у господарстві ніякі засоби не застосовуються. Впродовж досліджень умови утримання тварин та раціон годівлі поросят в обох групах не різнилися.

Клініко-діагностичне дослідження тварин проводили згідно за загально прийнятими методами викладеними у клінічній діагностиці та методів лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин [3].

У сироватці крові визначали бактерицидну активність сироватки крові (БАСК) фотонейлометричним методом за відношенням до мікробної тест - культури *E.Coli*, та лізоцимну активність сироватки крові (ЛАСК) нейлометричним методом за відношенням до мікробної тест-культури *Micrococcus lisodeikticus* (Дорофейчук В. Г.) [3]. У стабілізованій ЕДТА крові визначали фагоцитарну активність нейтрофілів (ФА) у реакції з культурою мікроорганізмів *St.aureus* штам 209 та фагоцитарний індекс (ФІ) [3]. Матеріалом для дослідження була кров, отримана з краніальної порожнистої вени.

Результати дослідження. Визначення таких гуморальних показників неспецифічної резистентності як бактерицидна активність сироватки

(БАСК) крові, за якою визначають рівень гуморальних факторів та лізоцимна активність сироватки крові (ЛАСК), яка вказує на спроможність лізувати грам позитивні та деякі грам негативні мікроорганізми [1, 2].

Таблиця 1

Показники неспецифічної резистентності поросят ($M \pm m$, $n=15$)

Показник	Група	Вік тварин, доба	
		25	40
БАСК, %	контрольна	27,1±0,57	28,8±0,58
	дослідна	26,5±0,64	32,8±0,70
ЛАСК, %	контрольна	38,2±0,71	38,9±0,50
	дослідна	38,0±0,76	43,9±0,75
ФА, %	контрольна	40,5±0,60	41,4±0,60
	дослідна	40,1±0,68	45,3±0,64
ФІ, од.	контрольна	4,2±0,11	4,7±0,12
	дослідна	4,1±0,01	5,3±0,13

З таблиці 1 ми бачимо що на початку дослідів, тобто за 5-6 днів до відлучення такі показники як БАСК, ЛАСК, ФА, ФІ в обох групах були майже на однаковому рівні та суттєво не різнилися.

На 15 добу після застосування поросят дослідної групи Роборанте Калієр та Ферровет+В12 такі показники як БАСК та ЛАСК були вищими порівняно з поросятами контрольної групи на 13,2% та 12,8% відповідно.

Важливим елементом неспецифічної резистентності організму є фагоцитоз, який є головним механізмом природної резистентності за відсутності специфічних факторів захисту на початкових етапах оцінки імунного статусу за впливу несприятливих факторів [4,5]. Такі показники як ФА та ФІ під час дослідів фактично перебували в межах фізіологічної норми, але наприкінці дослідів були вищими за контролем. ФІ на 12,7% вище порівняно з контрольною групою поросят, ФА на 9,4% відповідно.

Застосування поросят препаратів Роборанте Калієр та Ферровет+В12 під час відлучення позитивно впливає на показники неспецифічної резистентності, профілактує розлади травлення у поросят після відлучення. В контрольній групі спостерігали розлади травлення у 20% поросят після відлучення.

Висновки. Застосування поросят препаратів Роборанте Калієр та Ферровет+В12 під час відлучення сприяє зростанню інтенсивності фагоцитозу, підвищення бактерицидної та лізоцимної активності сироватки крові, профілактує під час відлучення розлади травлення у поросят.

Список використаних джерел

1. Імунотоксикологічний контроль ветеринарних препаратів та кормових добавок [текст]: методичні рекомендації. І. Я. Коцюмбас, М. І. Жила, О. М. Пятничко та ін.; за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів, 2014. 116 с.
2. Клінічна діагностика хвороб тварин. В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін, та ін. Біла Церква, 2017. 672 с.
3. Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин. В.І. Левченко, В.І. Головаха, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 437 с.
4. Pejsak Z. Choroby swin. Z. Pejsak Poznan: Pol. Wyd. Rol. 2002. 353 p.
5. Bittner M. Direct effects of humic substances on organisms. M. Bittner. Brno, Czech Republic, 2006. 31 p.

УДК 619:611.155.194:636.4

ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ НОВОНАРОДЖЕНИХ ПОРОСЯТ АНТИАНЕМІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СПОСОБУ ВВЕДЕННЯ

Улизько С.І., канд. вет. наук., доцент

ORCID iD: 0000-0003-1160-5657

E-mail: eritron@ukr.net

Велес А.В., здобувач вищої освіти

E-mail: ann_veles@ukr.net

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Подається порівняльна оцінка парентерального та перорального способів введення антианемічних препаратів за профілактики анемії у новонароджених поросят.

Залізодефіцитна анемія нерідко виникає у новонароджених тварин, особливо в поросят. Вона може виникати також у телят, козенят і лоша́т. Особливо важкий перебіг захворювання властивий поросятам, у яких воно може викликати анорексію, розлади травлення, важке виснаження і навіть летальний кінець.

Основною причиною захворювання є дефіцит заліза, який виникає через невідповідність між високими потребами організму в залізі і низьким надходженням його в організм з молоком матері. Основні фактори, що сприяють розвитку залізодефіцитної анемії у новонароджених тварин, такі:

- 1) низький вміст заліза в молозиві і молоці;
- 2) швидкий ріст новонароджених тварин, збільшення маси тіла і об'єму крові, що підвищує потребу в залізі для синтезу гемоглобіну і утворення еритроцитів;